

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาล
ภาษาอังกฤษ	The Effectiveness of Waste Management Hua Hin Municipality According to Good Governance Principle
ชื่อนักศึกษา	พรณทิพา พัฒนาริทธิ์
หลักสูตร	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ (2555)
แหล่งทุนสนับสนุน	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาลครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาประสิทธิผลในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาล (2) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหิน (3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการจัดการขยะมูลฝอยและเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมในการลดปัญหาอุปสรรคของการจัดการขยะมูลฝอย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยเชิงผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพได้ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารเทศบาลฯ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 31 คน และการวิจัยเชิงปริมาณได้ทำการศึกษาผลตอบแบบสอบถามของประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาทำการศึกษาวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนาได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นจึงทำการทดสอบสมมุติฐานด้วยสถิติ T-test และ ANOVA F ผลการศึกษาพบว่า (1) ประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับสูงและสัมพันธ์กับปัจจัยลักษณะประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม (2) ประชาชนมีส่วนร่วมในตัดสินใจและการกำหนดนโยบายการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหิน (3) ปัญหาอุปสรรค คือ ประชาชนขาดความรู้และขาดจิตสำนึกในการให้ความร่วมมือด้านการจัดการขยะมูลฝอย อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของเทศบาลไปยังประชาชนไม่เพียงพอ (4) ข้อเสนอแนะ ควรปรับทัศนคติของประชาชน โดยให้ความรู้ประชาชนและนักเรียนในเขตเทศบาล ประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง เปิดให้มีการประชุมภาคประชาคมและท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างมีส่วนร่วม จัดระเบียบผู้ประกอบการอาชีพเก็บของเก่า ควรจัดให้มีถังขยะแยกประเภทขยะและนำเศษบุญญัตติมาควบคุม ผู้ฝ่าฝืนและลงโทษผู้กระทำผิดอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, การจัดการขยะมูลฝอย, หลักธรรมาภิบาล

Thesis Title/Title: The Effectiveness of Waste Management Hua Hin Municipality
According to Good Governance Doctrine

By (Official Rank): Ms. Puntipa Pattanapiras

Degree: Master of Public Administration (2012)

Research fund: National Research Council of Thailand

ABSTRACT

This study aimed to verify The Effectiveness of Waste Management according to Good Governance Principle; Hua Hin Municipality. The objective were (1) to studied, the effectiveness of Waste management according to Good Governance Principle. (2) To explored the levels of people participation toward Waste management of Hua Hin Municipality and, (3) To verified the best practice model of Waste management according approaches used documentary analysis and in depth Interview of 31 persons, who were purposive sampling from key persons residents. Meanwhile, quantitative approach a well prepared questionnaires were used as data gathering of 396 persons, who were stratified and accidental sampling by means of Yamane concept. Arithmetic means, percentage and standard deviation were used as descriptive statistics. T-test and ANOVA F were hypothesis testing means. The findings were as follows; (1) the effectiveness of Waste management according to Good Governance Principle were high level, depend on demographiefactor of respondents. (2) The people participation was specifically in decision making and policy formulation. (3) The main obstacles were less public mind, lack of cooperation and less public relation approaches. (4) The suggestions were rehabilitation of the people by means of education them to know their right and duty, enhancing Public relation in terms of deliberative democracy, applying restricts low enforcement.

Key word: Effectiveness, Waste Management, Good Governance

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความร่วมมืออย่างดียิ่งจากบุคคลสำคัญหลายๆท่านที่กรุณา
 สละเวลาอันมีค่าและให้การสนับสนุน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ พันเอก ดร.วรสิทธิ์ เจริญพุด อาจารย์ที่
 ปรึกษาการวิจัย ผู้ให้คำปรึกษา แนะนำทางการวิจัย ตลอดจนแนะนำการแก้ไขข้อบกพร่องด้วย
 ความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ทำให้ผู้วิจัยได้รับทราบแนวทางในการพัฒนาการศึกษาจากการวิจัยครั้งนี้
 นอกจากนี้ผู้วิจัยยัง “ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
 ประจำปี 2555” ทำให้ผู้วิจัยเกิดแรงบันดาลใจอย่างมุ่งมั่นที่จะให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์
 เพื่อเกียรติประวัติและความภาคภูมิใจต่อตนเอง ต่อครอบครัว และต่อมหาวิทยาลัย

ขอขอบคุณท่านนายกเทศมนตรีเมืองหัวหิน รองปลัดเทศบาลฯ ผู้อำนวยการกองงาน
 สาธารณะสุขและสิ่งแวดล้อม ข้าราชการ เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองหัวหิน ประธานชุมชน ประชาชน
 ผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์และผู้ตอบแบบสอบถาม ที่สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้ข้อมูลการศึกษาวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ผู้ให้กำเนิด พี่ชาย พี่สาว และที่สำคัญคือสามี คุณทิวสิน
 พัฒนาภิรต สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอหัวหิน เขต2 (ส.อบจ.)
 ผู้ให้กำลังใจจนผู้วิจัยสำเร็จการศึกษา

พรรณทิพา พัฒนาภิรต

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	ก
ABSTRACT.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	6
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	7
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	7
1.6 นิยามศัพท์.....	8
2. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	10
2.1 แนวคิดทฤษฎีการจัดการภาครัฐสมัยใหม่.....	10
2.2 ธรรมเนียมปฏิบัติหรือการบริหารกิจการภาครัฐที่ดี.....	27
2.3 แนวคิดทฤษฎีการจัดการ การจัดการสิ่งแวดล้อมและขยะมูลฝอย.....	34
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	57
2.5 เทศบาลเมืองหัวหิน.....	67
3. วิธีการดำเนินการวิจัยตลอดโครงการ.....	73
3.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ.....	73
3.2 การวิจัยเชิงปริมาณ.....	76
4. ผลการเก็บข้อมูลการศึกษาวิจัย.....	89
ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ.....	89

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

ผลการศึกษาเชิงปริมาณ.....	97
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	126
5.1 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์.....	126
5.2 อภิปรายผลการศึกษา.....	130
5.3 ข้อเสนอแนะต่อ การลด แก้ไขปัญหาอุสรรคการจัดการขยะมูลฝอยของ เทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาล.....	132
5.4 ตัวแบบสำหรับการนำไปปฏิบัติเพื่อลด แก้ไขปัญหา ลดอุปสรรคการจัดการ ขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาล.....	134
บรรณานุกรม.....	136
ภาคผนวก.....	144
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ รายนามผู้ให้สัมภาษณ์ และ ข้อมูลสัมภาษณ์.....	145
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์.....	201
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม.....	203
ประวัติผู้เขียน.....	212

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงจำนวนสถิติประชากรและครัวเรือนของเทศบาลเมืองหัวหิน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544-2554.....	69
2.2 แสดงจำนวนผู้มาเยือนหัวหิน ปี 2550.....	70
3.1 ขั้นตอนการดำเนินงานการวิจัยเชิงคุณภาพ.....	75
3.2 แสดงจำนวนประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งตำบลหัวหินและตำบลหนองแกที่มีข้อมูลกับ เทศบาลเมืองหัวหิน ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2554.....	77
3.3 แสดงขนาดของประชากรกลุ่มตัวอย่างของตำบลหัวหินและตำบลหนองแก.....	78
3.6 องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และระดับการวัดประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอย.....	79
4.1 สรุปรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2548-2554 ของหน่วยงานกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล.....	90
4.2 สรุปรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553-2554 ของงานวิชาการวางแผนและส่งเสริมการท่องเที่ยว งานกีฬาและนันทนาการและ งานกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล.....	91
4.3 สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึกในเรื่องประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาล เมืองหัวหิน จากผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 31 คน.....	93
4.4 สรุปผลค่า IOC ของผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์จำนวน 31 คน.....	94
4.5 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	98
4.6 แสดงระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหิน ตามหลักธรรมาภิบาล (ภาพรวม).....	100
4.7 แสดงระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหิน ตามหลักธรรมาภิบาล (ด้านหลักนิติธรรม).....	104
4.8 แสดงระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหิน ตามหลักธรรมาภิบาล (ด้านหลักคุณธรรม).....	106
4.9 แสดงระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหิน ตามหลักธรรมาภิบาล (ด้านความโปร่งใส).....	107

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.10 แสดงระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาล (ด้านหลักการมีส่วนร่วม).....	108
4.11 แสดงระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาล (ด้านหลักความรับผิดชอบ).....	109
4.12 แสดงระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาล (ด้านหลักความคุ้มค่า).....	111
4.13 แสดงระดับประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาล.....	112
4.14 แสดงผลการทดสอบความแปรปรวน (t-test) ประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาลกับเพศ.....	113
4.15 เปรียบเทียบรายค่าของกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามอายุ.....	114
4.16 เปรียบเทียบรายค่าของกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามรายได้.....	116
4.17 เปรียบเทียบรายค่าของกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามระดับการศึกษา.....	118
4.18 เปรียบเทียบรายค่าของกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามอาชีพ.....	120
4.19 เปรียบเทียบรายค่าของกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน.....	122
4.20 แสดงสรุปผลการทดสอบมาตรฐาน.....	124

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แสดงกระบวนการ PDCA.....	20
2.2 กราฟแสดงอัตราการเพิ่มจำนวนของประชากรในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน.....	70
2.3 กรอบแนวคิดการวิจัยเชิงปริมาณ.....	72
5.1 แสดงตัวแบบการนำไปปฏิบัติเพื่อลด แก้ไขปัญหา ลดอุปสรรคการจัดการขยะมูลฝอยของ เทศบาลเมืองหัวหินตามหลักธรรมาภิบาล.....	135